

pro sprostující část rozsudku, že bylo dostatečně příčin pro subjektivní názor obžalovaných, aby svědeckou výpověď nynějšího soukromého obžalobce K-a považovali za křivou, zůstalo neodůvodněno a nikterak z rozsudku nevyplývá, proč též důvod neplatí také pro výroky, ohledně nichž byl vynesena rozsudek odsuzující, neboť, jak uvedeno, je znění i smysl dotyčných projevů svědeckých vlastně totožný. Ježto svědek za každých okolností jest povinen mluvit pravdu a ježto při svědectví dochází nejen k vyličení určité události, nýbrž začasť i k vysvětlení souvislého zjevu jiného, bylo na soudci, aby hledě k zájmu státu na vyhledání materiální pravdy a ke shora zmíněnému požadavku jisté ochrany, již se svědkovi musí dostat, posoudil, zda obžalovaní měli v konkrétních okolnostech dostatečný důvod k tomu, aby pokládali své svědecké výpovědi za pravdivy, a bylo se mu dále proto obíratí zejména otázkou, zda obžalovaní byli si za tohoto stavu věci, zvláště vzhledem k řečenému podnětu svých výroků, vědomi toho, že se jejich seznání dotýkají cti K-ovy. Za nedostatku takových zjištění nelze naléztí ihned ve věci samé.

Čís. 1566.

Přechin proti bezpečnosti života podle §§ů 335, 337 tr. zák.

Hradlo smí býti obsluhováno jen zkoušeným výměnářem; též nesmí hradla opustiti; jest povinen přesvědčiti se před změnami v postavení výměn, je-li jízdni cesta volnou; této povinnosti nesprostuje ho ani uvolnění výměn výpravčím úředníkem a rozkaz jeho, by byla opravena cesta pro určitý vlak. Pachatele neomlouvá předpoklad, že šetření předpisů jinými zřízenci zamezí, by nedošlo k nehodě, nešetřil-li sám předpisů pro něho platných.

(Rozh. ze dne 24. března 1924, Kr II 343/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 7. dubna 1923, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přečinem podle §u 337 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje číselně formální zmatek čís. 5 §u 281 tr. ř. vytýkajíc, že výrok nalézacího soudu jest v okolnostech, pro otázku viny stěžovatelovy rozhodných, nejasným a neúplným. Výtky nejasnosti blíže nerozvádí, nedoličujíc, že z rozsudku nelze s určitostí seznati, co bere na skutkových okolnostech za prokázáno. Neúplnost soudního výroku shledává v tom, že se nalézací soud stěžovatelovou obhajobou vůbec nezabýval, věci nevyšetřil a neodůvodnil. Než výtka jest bezdůvodnou. Stěžovatel hájil se tím, že otevření výměn pro výjezd vlaku č. 2217 muselo se státi pod dozorem dopravního, který jedině sám smí klíčem výměny uvolniti, a že si myslel, že B. bez klíče nemůže vlastně ničeho dělati, zejména ne přehoditi výměny, když otevřeny

nebyly, na to ovšem, že si B. klíč jednoduše vezme sám a uzávěr otevře, nebyl připraven. Než nalézací soud přihlížel k této obhajobě slovy rozhodovacích důvodů, že stěžovatel tvrdí, že nemohl předvídati, že si B. sám klíč vezme a vyměnový závěr otevře. Přihlíží též ku předpisu, že klíče k uzávěrům výměn musí býti pod osobním opatrováním výpravčího vlaků, jakož i k okolnosti, že si B. vzal klíč z pracovního stolu výpravčího úředníka O-a svémocně, bez vědomí a za zády O-a. Vytýkané formální vady neúplnosti, t. j. opomenutí některého rozhodného výsledku hlavního přelíčení v rozhodovacích důvodech tedy zde není. Vývody stížnosti poukazují spíše k námitce, že předpoklad, jímž se stěžovatel hájil, vylučuje závěr, že stěžovatel předvídal aneb aspoň mohl předvídati škodný účinek, jaký nastal z toho, že požádal B-u o úkony, které měl předsevzít stěžovatel sám. Stížnost poukazuje takto k výtce, že odsuzující výrok spočívá ohledně stěžovatele na nesprávném použití zákona co do pojmu nedbalosti, a tím ku zmatku čís. 9 a) Šu 281 tr. ř.; arcíť neprávem.

Zvýšenému nebezpečí, se železničním provozem nutně spojenému, lze s úspěchem čeliti jen zvýšenou péčí o to, by jednotlivé pohyby strojů a jiných prostředků dopravních, jakož i občasně, pro takové pohyby v tom kterém případě nutné změny na zařízeních a náradích železničních daly se výhradně způsobem, jaký a za okolností, za jakých je co nejspolehlivěji zaručeno, že pohyb, o jaký jde, provede se beze všeho nebezpečí pro právní statky, zejména pro bezpečnost lidí. Z této úvahy neomezují se zpravidla železniční předpisy na záruku jedinou, nýbrž zjednávají současně více záruk, směřujících jak každá o sobě tak i ve spolek k témuž účelu bezpečného provozu. Takové znásobení záruk spočívá najmě v tom, že železniční předpisy činí určitou změnu na zařízeních a náradích, k železnici patřících, závislou na současných anebo postupných úkonech několika různých zřízenců. Neboť, i když pak některý z těchto zřízenců neosvědčuje ostražitosti a bedlivosti, jež mu platnými předpisy jest uložena, brání účinnosti nedbalého opomenutí nebo jednání tohoto zřízence ve směru škodném přesné plnění předpisů ostatními zřízenci, na oně změně súčasněnými. Tohoto významu různých, ale mezi sebou souvislých předpisů a vzájemného doplňování se úkonů jednoho zřízence úkony ostatních zřízenců, je sobě vědom, aneb alespoň při náležitě pozornosti může býti sobě vědom každý zřízenec; neboť nelze mu při náležitě úvaze vyloučiti možnost, že nedbalostí jiného zřízence nebo náhodou selhou ony podmínky bezpečného provozu, které mají býti zjednány splněním předpisů, činnost tohoto zřízence upravujících, a že možné pak nehodě zabráni pouze okolnost, že on sám splní přesně předpisy, pro něho platné a k témuž účelu bezpečného provozu směřující. Předpisy sprostředkují takto každému zřízenci poznání nebezpečí, s jakýmkoli porušením jejich spojeného, a možnost předvídaní tohoto nebezpečí není vyloučena jeho předpokladem, že případnému škodnému účinku vlastního porušení některého předpisu, jež hož bylo jemu šetřiti, zabráni zachování jiných předpisů jinými zřízenci.

Stěžovatel znal — jak nalézací soud zjišťuje — předpisy, že hradlo smí býti obsluhováno jen autorisovaným, zkoušeným výměnářem, a že on, jsa ve službě výměnáře, hradla opustiti nesmí. Nemohlo mu jako

zkoušenému výhybkáři býti neznámo ani další ustanovení zvláštního předpisu pro obsluhu centrálních hradel, že nejen výpravčí vlaků, nýbrž i výměnář jest povinen, aby se (před změnami v postavení výměn) přesvědčil, zda je jízdní cesta (výpravčímu udaná) volnou (§ 22), a že při křížení vlaků jest použití zvýšené opatrnosti, aby závěr výměny nebyl otevřen předčasně ještě za jízdy vlaku, do stanice vjíždějícího, a aby nebyly předčasně přeloženy výměny pro vlak, jenž má ze stanice odejeti (§ 28). Ani uvolnění výměn výpravčím úředníkem a rozkaz jeho, by byla upravena cesta pro určitý vlak, nesprošťují tedy výměnáře povinnosti, by sám před přehozením vyhybek se přesvědčil, zda není, zejména následkem vjíždění jiného vlaku do stanice, překážky proti nařízené úpravě výměn pro výjezd vlaku. Předpisy, jež znáti je povinností výměnářů a jejichž znalost stěžovatel ani nepopírá, sprostředkovaly takto stěžovateli poznání a předvídaní nebezpečí, jaké nastane, opustí-li hradlo a svěří-li jeho obsluhu telegrafistovi B-ovi, k této službě neoprávněnému a pro ni nezkoušenému. Stěžovatel nemůže proto možnost předvídaní nebezpečí (nehody skutečně nastavší) a zodpovědnost odmítati z důvodu, že předpokládal, že nebezpečí a nehodám zabrání přesné plnění jiných předpisů pro výpravčího úředního O-a a telegrafistu B-u závazných, totiž, že onen musí míti klíče k uzávěru výměn v osobním opatrování a tento nesmí se klíče dotknouti. Nehledě ani k tomu, že stěžovatel, požádav dle zjištění nalézacího soudu B-u slovy: »Sprav to za mne,« o to, by předsevzal úkony, které příjezdem vlaku č. 2216 a odjezdem vlaků č. 2217 a 2216 budou vyvolány, tudíž i aby přehodil výměny, jednal neopatrně a nedbale již tím, že svémocně a bezprávně zřízenému zástupci nepřipomenul a nevyložil přesně, kdy a za jakých okolností smí výměny přehoditi a že se tak smí státi jen po uvolnění výměn výpravčím úředníkem. Předpokládal-li tedy stěžovatel, že šetření předpisů pro jiné zřízence závazných těmito zřízenci zamezí, by nedošlo k nehodě přes to, že on sám nešetří předpisů pro něho platných, neuvědomil si, ač mu to předpisy umožnily, že i ostražitost a dbalost oněch zřízenců může po případě selhati, nepočínal si s opatrností, ostražitostí a rozvahou, jimiž je povinen každý železniční zřízenec, jednal nedbale a zodpovídá za nastavší pak nehodu podle §§ 335, 337 tr. zák., třebaže si pro onen předpoklad nebyl přímo vědom nebezpečí, spojeného s jeho svémocným nedbalým jednáním.

Čís. 1567.

Zákon ze dne 6. srpna 1909, čís. 177 ř. zák. o zamezení a potlačení nakažlivých nemocí zvířecích.

Slovensko není cizozemskem ve smyslu §u 5 zákona.

(Rozh. ze dne 24. března 1924, Kr II 348/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 15. května 1923, jímž stěžovatel uznán byl vinným přečinením §u 65 zákona ze dne 6. srpna 1909, čís. 177 ř. zák., zrušil napadený